

נִפְקֵי מִנִּיּוּהוּ, וְעַרְבֵי נַחַל לֹא נִפְקֵי מִנִּיּוּהוּ, אֵינְבֵא, וְלֹא טַעֲמֵא, וְלֹא רִיחָא. וְהֵא אֹקִימָנָא וְכֹלֵא שְׁפִיר.

וְעַל דָּא אֶתְרוּג ^(דף רכא ע"א) בְּשִׁמְאֵלָא, לְקַבִּיל לְבָא. לֹולֵב בְּיַמִּינָא, כַּפַּת בְּכֹלֵא, וְקַטִּיר בְּכֹלֵא. וְהֵא צַדִּיק כַּפּוֹת הוּא בְּכָל סְטָרִין, וְקַטִּיר בְּכֹלֵא, וְדָא הוּא קַשׁוּרָא דְמַחִימָנוּתָא.

וּבְסִפְרָא דְאֵנְדְתָא שְׁפִיר קֹאמֵר, דְּכָל אֵלִין אֵינּוּן אוֹשְׁפִיזִין, דְּזַמִּינִין עֲמָא קַדִּישָׁא בְּהַאי יוֹמָא, דְּבַעֲיִין לְאַשְׁכַּחַא לְהוּ, פִּינּוּ דְזַמִּין לֹון. וּבְהוּ בְעֵי בַר נֶשׁ לְמַלְכָא בְּעוֹתִיָּה. וּכְאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין אֶרְחוּי דְּמַלְכָא קַדִּישָׁא, וַיִּדְעִין אֶרְחוּי דְּאוֹרֵייתָא, לְמַהֲךְ בְּאוֹרַח קַשׁוּט, לְמַזְכֵּי בְּהוּ בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

בְּיוֹמָא דָּא נִפְקֵי יִשְׂרָאֵל, בְּסִימָנִין רְשִׁימִין מִגּוֹ

לשון הקודש

ביום הזה, שצריכים למצוא אותם, פיון שהזמין אותם, ובהם מבקש אדם בקשתו למלך. אשריהם ישראל שיודעים דרכי המלך הקדוש, ויודעים דרכי התורה ללקח בדרך אמת, לזכות בהם בעולם הזה ובעולם הבא.

ביום הזה יוצאים ישראל בסימנים רשומים מתוך המלך, משום שהם נצחו

יוצאים מהם לא פרי ולא טעם ולא ריח, והרי בארנו, והכל יפה.

ועל פן אתרוג בשמאל, כנגד הלב. לולב בימין. כפת כפל, וקשור כפל, שהרי צדיק כפות הוא בכל הצדדים וקשור כפל, וזהו קשר האמונה.

ויפח אומר בספר האגדה שכל אלה הם אורחים שזמנים העם הקדוש

מִלְכָּא, בְּגִין דְּאֵינוּן נְצַחִין דִּינָא. וּמַאי סִימְנִין אֵינוּן,
 סִימְנִי מְהִימְנוּתָא, חוֹתְמָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה. לְתַרֵּי בְּנֵי
 נְשָׂא, דְּעָאלוּ קְדָם מִלְכָּא לְדִינָא, וְלֹא יָדְעֵי עֲלֵמָא
 מָאן מְנִייהוּ נְצַח. נְפֹק חַד לְגִינוּן מִבֵּי מִלְכָּא, שְׁאִילוּ
 לוֹ. אָמַר לוֹן, מָאן דִּיפּוּק וּבִידוּי סִימְנִין דְּמִלְכָּא, הוּא
 נְצַח.

כָּךְ, כּוּלֵי עֲלֵמָא עָאֲלוּן לְדִינָא, קְדָם מִלְכָּא עֲלָאָה,
 וְדָאִין לוֹן מִיּוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים,
 עַד חֲמִשׁ סָרֵי יוֹמִין לִירְחָא. וּבִין כָּךְ אֲשַׁתְּכַחוּ יִשְׂרָאֵל
 זַכָּאִין פְּלָחוּ בְּתִיּוּבְתָא. טָרְחִין בְּסַכָּה וְלוּלָב וְאַתְרוּג,
 וְלֹא יָדְעֵי מָאן נְצַח דִּינָא. מִלְּאֲבֵי עֲלָאֵי שְׁאִילוּ מָאן
 נְצַח דִּינָא. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְהוּ, אֵינוּן דְּמִפְקֵי
 בִּידֵיהוּ סִימְנִין דִּילֵי, אֵינוּן נְצַחִין דִּינָא.

בְּהַאי יוֹמָא, נְפֹקֵי יִשְׂרָאֵל בְּרֵשִׁימוּ דְּמִלְכָּא,

לשון הקודש

הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, עַד חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה יוֹם
 לַחֲדָשׁ, וּבִין כָּךְ נִמְצְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּלֵם
 צְדִיקִים בְּתִשׁוּבָה, טוֹרְחִים בְּסַכָּה וְלוּלָב
 וְאַתְרוּג, וְלֹא יוֹדְעִים מִי נְצַח בְּדִין.
 הַמִּלְאָכִים הָעֲלִיוֹנִים שׁוֹאֲלִים, מִי נְצַח
 בְּדִין? אֹמֵר לְהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אֵלֶּה שְׂמוֹצִיאִים בִּידֵיהֶם אֶת הַסִּמְנִים
 שְׁלֵי, הֵם נְצַחוּ בְּדִין.

בַּיּוֹם הַזֶּה יוֹצֵאִים יִשְׂרָאֵל בְּרֵשֶׁם הַמֶּלֶךְ,

בְּדִין, וּמַהֵם הַסִּמְנִים? סִימְנֵי הָאֲמוּנָה,
 חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן. לְשֹׁנֵי בְּנֵי אָדָם
 שְׂנֵבְנָסוּ לְבִנֵי הַמֶּלֶךְ לְדִין, וּבְעוֹלָם לֹא
 יוֹדְעִים מִי מַהֵם נְצַח. יֵצֵא לְגִינוּן אַחַד
 מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וְשְׁאִלוּ אוֹתוֹ מִי נְצַח? אָמַר
 לְהֵם, מִי שֵׁיִצֵּא וּבִידוּי סִימְנֵי הַמֶּלֶךְ, הוּא
 שְׂנֵצַח.

כָּךְ כָּל הָעוֹלָם נִכְנָסִים לְדִין לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיוֹן, וְהוּא דָן אוֹתָם מִיּוֹם שֶׁל רֵאשׁ

בְּתוֹשֵׁבֵיחֲתָא דְהַלִּילָא. עָאֲלוֹן בְּסַפְּחָה, אֶתְרוּג בְּשִׁמְאֵלָא,
 לוֹלֵב בְּיַמִּינָא. חֲמָאן בְּלַחוּ, דִּישְׂרָאֵל רְשִׁימִין בְּרְשִׁימִין
 דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. פְּתַחֵי וְאִמְרִי, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם
 שָׁכְנָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁה' אֱלֹהֵיוּ.

עַד כָּאן חֲדוּתָא דְכֻלָּא, חֲדוּתָא דְאוֹשְׁפִיזִין, וְאִפִּילוּ
 אוֹמוֹת הָעוֹלָם חֲדָאן בְּחֲדוּתָא, וּמִתְבָּרְכִין מִנְהָ.
 וְעַל דָּא קָרְבָּנִין בְּכָל יוֹמָא עֲלִייהוּ, לְאִמְלָא עֲלִייהוּ
 שְׁלָם, וְיִתְבָּרְכוּן מִיָּנָן. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, יוֹמָא חֲדָ,
 דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, דְּחֲדִי בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב, (במדבר כט)
 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהְיֶה לָּכֶם. דְּהָא יוֹמָא דָּא מִן
 מִלְכָּא בְּלַחוּדוֹי, חֲדוּתָא דִּילִיָּה בִישְׂרָאֵל. לְמִלְכָּא
 דְּזַמִּין אוֹשְׁפִיזִין וְכו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) אֲנִי חֲבַצְלֵת
 הַשְּׂרׁוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים, כִּמְהָ חֲבִיבָה כְּנֶסֶת

לשון הקודש

יוֹם עֲלִיהֶם לְהַטִּיל עֲלֵיהֶם שְׁלוֹם,
 וְיִתְבָּרְכוּ מֵאֲתַנּוּ. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה יוֹם אֶחָד
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן שֶׁשָּׂמַח בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל,
 שְׁכַתוֹב (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ
 תַּהְיֶה לָּכֶם. שְׁחֲרֵי יוֹם זֶה מִן הַמֶּלֶךְ
 בְּלַבְדוֹ חֲדוּתוֹ לִישְׂרָאֵל. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ
 שְׁהַזְמִין אוֹרְחִים וְכו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, אֲנִי חֲבַצְלֵת
 הַשְּׂרׁוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים. כִּמְהָ חֲבִיבָה

בְּתוֹשֵׁבֵיחֲתוֹת הַהַלֵּל, נְכֻסִים לְסַפְּחָה, אֶתְרוּג
 בְּשִׁמְאֵל, לוֹלֵב בְּיַמִּין. כָּלֶם רוֹאִים
 שִׁישְׂרָאֵל רְשׁוּמִים בְּרְשׁוּמֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ, פּוֹתְחִים וְאִמְרִים, (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכְנָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁה'
 אֱלֹהֵיוּ.

עַד כָּאן חֲדוּת הַכָּל, חֲדוּת הָאוֹרְחִים,
 וְאִפִּילוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂמַחִים בְּחֲדוּהָ
 וּמִתְבָּרְכִים מִמְּנָה, וְלִכְּן מְקַרְבִּים בְּכָל

ישראל קמי קדשא בריך הוא, דקדשא בריך הוא משבח לה, והיא משבחת ליה תדיר, וכמה משבחין ומזמרין אזמינת ליה תדיר לקדשא בריך הוא. ופאה חולקהון ד'ישראל, דאחידן ביה בעדבא דחולקא קדישא. כמה דכתיב, (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. אני חבצלת השרון, דא כנסת ישראל, דקיימא בשפירו דנוי בגנתא דעדן. השרון, דהיא שרה ומשבחת למלכא עלאה.

דבר אחר אני חבצלת השרון, דבעיא לאשקא משקיו דנחלא עמיקא, מבושא דנחלין. כמה דאת אמר, (ישעיה לה) והיה השרב לאגם. (נ"א ישעיה לג) והיה השרון פערבה) שושנת העמקים, דקיימא בעמיקתא דכלא. מאן אינון עמקים. כמה דאת אמר, (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה'. חבצלת השרון. חבצלת,

לשון הקודש

השרון - שהיא שרה ומשבחת את המלך העליון.

דבר אחר, אני חבצלת השרון - שרוצה להיות משקה מהשקות הנחל העמק, מקור הנחלים, כנאמר והיה השרב לאגם. (ישעיה לג) והיה השרון פערבה) שושנת העמקים - שעומדת בעמק הכל. מי הם העמקים? כמו שנאמר (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה'.

כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא משבח אותה, והיא משבחת אותו תמיד. וכמה משבחים ומזמרים מזמינה תמיד לקדוש-ברוך-הוא. אשרי חלקם של ישראל שאחוזים בו בגורל החלק הקדוש, כפסוק (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. אני חבצלת השרון - זו כנסת ישראל, שעומדת ביפי של נוי בגן עדן.

מֵהָהוּא אֶתְר, דְּשִׁקְיוֹ דְּנִתְלִין נְפָקִין וְלֹא פְסָקִין
לְעֵלְמִין. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים, שׁוֹשְׁנַה מֵהָהוּא אֶתְר
דְּאֶקְרִי עֵמִיקָא דְכֻלָּא, סְתִים מִכָּל סְטָרִין.

תָּא חַזִי, בְּקַדְמֵיתָא יְרוּקָא כְּחֻבְצֵלַת, דְּמֵרְפִין דִּילָה
יְרוּקִין. לְבַתָּר שׁוֹשְׁנַת, סוּמְקָא בְּגוּזְנִין חֲזוּרִין.
שׁוֹשְׁנַה בְּשִׁית מֵרְפִין, שׁוֹשְׁנַת, דְּאֶשְׁתַּנִּיאַת מְגוּזָנָא
לְגוּזָנָא, וְשַׁנִּיאַת גּוּזָנָהּ.

שׁוֹשְׁנַת, בְּקַדְמֵיתָא חֻבְצֵלַת, בְּעַדְנָא דְבַעֲיָא
לְאֶזְדוּנָא בִּיהַ בְּמִלְכָא, אֶקְרִי חֻבְצֵלַת. בְּתַר
דְּאֶתְדַבְּקַת בִּיהַ בְּמִלְכָא בְּאִינוּן נְשִׁיקוּן, אֶקְרִי שׁוֹשְׁנַת.
בְּגִין דְּכֻתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) שְׁפַתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת
הָעֵמְקִים דְּהִיא מְשַׁנֵּיא גּוּזָנָהּ, זְמַנִּין לְטַב, וְזְמַנִּין
לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמֵי, זְמַנָּא לְדִינָא.

לשון הקודש

ומשנה את גונניה.
שׁוֹשְׁנַת - בתחלה חבצלת. בזמן
שרוצה להודוג במלך נקראת חבצלת,
אחר שגדבקה עם המלך באותן
נשיקות היא נקראת שושנת, משום
שפתוב (שיר ה) שפתותיו שושנים.
שושנת העמקים - שהיא משנה את
גונניה לפעמים לטוב ולפעמים לרע,
לפעמים לרחמים ולפעמים לדין.

חבצלת השרון. חבצלת - מאותו מקום
של השקאת הנחלים שיוצאים ולא
פוסקים לעולמים. שושנת העמקים -
שושנה מאותו מקום שנקרא עמק הכל,
נסתר מכל הצדדים.

בא ראה, בתחלה ירקה בחבצלת,
שהעלים שלה ירקים, אחר כך שושנה
אדמה בגוננים לבנים. שושנה בששה
עלים. שושנת - שמשתינית מגון לגון

וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תֵאֲוָה הוּא
 לְעֵינַיִם. (בראשית ג)
 תָּא חַוְי, דְּהָא בְּנֵי נֶשָׂא לָא
 מִסְתַּכְּלִין, וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא מִשְׁנִיחִין. בְּשַׁעְתָּא דְּבִרָא
 קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא לְאָדָם, וְאוֹקִיר לִיה בִּיקִירוֹ עֲלָאָה,
 בְּעָא מַיְיָה לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיה בְּגִין דִּישְׁתַּבַּח יְחִידָאֵי,
 וּבְלָבָא יְחִידָאֵי, וּבְאַתֵּר דְּדַבְּקוּתָא יְחִידָאֵי, דְּלֹא
 אֲשַׁתְּנִי, וְלֹא מִתְּהַפֵּךְ לְעֲלָמִין, בְּהָהוּא קִשׁוּרָא
 יְחִידָא, דְּכֻלָּא בֵּיה אֲתַקְשֵׁר, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית
 ב) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן.

לְבַתֵּר סָטוּ מֵאַרְחָא דְמַהִימְנוּתָא, וְשָׁבְקוּ אֵילָנָא
 יְחִידָאֵי, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. וְאַתּוּ
 לְאַתְדַּבְּקָא בְּאַתֵּר דְּמִשְׁתְּנִי, וּמִתְּהַפֵּךְ מִגּוֹזֻנָא לְגּוֹזֻנָא
 וּמִטַּב לְבִישׁ וּמִבִּישׁ לְטַב. וְנַחְתִּי מֵעִילָא לְתַתָּא,
 וְאַתְדַּבְּקוּ לְתַתָּא בְּשַׁנּוּיִין סְגִיאִין. וְשָׁבְקוּ אֵילָנָא
 יְחִידָאָה, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (קהלת

לשון הקודש

מִשְׁתַּנֶּה וְלֹא מִתְּהַפֵּךְ לְעוֹלָמִים בְּאוֹתוֹ
 קִשֵּׁר יְחִיד שֶׁהַכֹּל נִקְשֵׁר בּוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב
 וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן.

אַחַר כֵּן סָטוּ מִדְּרֹךְ הָאִמּוּנָה וְעָזְבוּ אֶת
 הָעֵץ הַיְחִידִי, הָעֲלִיז מִכָּל הָאֵילָנוֹת,
 וּבָאוּ לְהִדְבֵּק בְּמָקוֹם שֶׁמִּשְׁתַּנֶּה
 וּמִתְּהַפֵּךְ מִגּוֹן לְגּוֹן וּמִטּוֹב לְרַע וּמִרַע
 לְטוֹב, וַיִּרְדּוּ מִלְּמַעְלָה מִטָּה, וַיִּדְבְּקוּ

וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי
 תֵאֲוָה הוּא לְעֵינַיִם (בראשית ב). בֵּא רְאָה,
 שְׁהֵרִי בְּנֵי אָדָם לֹא מִסְתַּכְּלִים וְלֹא
 יוֹדְעִים וְלֹא מִשְׁנִיחִים בְּשַׁעָה שְׁבִרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם וְכַבֵּד
 אוֹתוֹ בְּכַבּוֹד עֲלִיז, רְצָה מִמֶּנּוּ לְהִדְבֵּק
 בּוֹ כְּדֵי שְׁיִמְצֵא יְחִידִי, וּבְלֵב יְחִידִי,
 וּבְמָקוֹם שֶׁל דְּבִקוּת יְחִידָה שְׁלֹא

וַאֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְדָאִי בְּדִין אֶתְהַפֵּךְ לְבִיחָה, בְּהַהוּא סְטָרָא מִפּוֹשׁ,
זְמַנִּין לְטַב, זְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמֵי, זְמַנִּין
לְדִינָא. בְּהַאי מְלָה דְאֶתְדַבְּקוּ בָּהּ וְדָאִי, (קהלת ז) בְּקִשְׁוֹ
חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים, וְאֶתְדַבְּקוּ בְּהוּ.

אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, אָדָם, שְׂבִקְתָּ חַיִּי
וְאֶתְדַבְּקְתָּ בְּמוֹתָא. חַיִּי, דְכָתִיב וְעֵץ הַחַיִּים
בְּתוֹךְ הַגֵּן, דְאֶקְרִי חַיִּים. דִּמְאֵן דְאֶחִיד בֵּיה, לָא טָעִים
מוֹתָא לְעֵלְמִין. אֶתְדַבְּקְתָּ בְּאֵילָנָא אַחְרָא, הָא וְדָאִי
מוֹתָא הוּא לְקַבְלָךְ. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (משלי ה) רַגְלֶיהָ
יִזְרְדוֹת מָוֶת, וְכָתִיב, (קהלת ז) וּמוֹצָא אֲנִי מִרַ מִמָּוֶת אֶת
הָאִשָּׁה. וְדָאִי בְּאַתְרַ דְּמוֹתָא אֶתְדַבְּקַ, וְשָׁבַק אֶתְרַ
דְּחַיִּי. בְּגִין כֶּךָ אֶתְגַּזֵּר עָלֶיהָ וְעַל כָּל עֲלָמָא מוֹתָא.

לשון הקודש

חַיִּים וְנִדְבַקְתָּ בְּמוֹת. חַיִּים – שְׂכַתוֹב
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן, שְׁנַקְרָא חַיִּים,
שְׁמִי שְׁאוּחוֹ בּוֹ לָא טוֹעֵם מוֹת לְעוֹלָמִים.
נִדְבַקְתָּ בְּעֵץ אַחֵר – הֲרִי וְדָאִי הַמָּוֶת
בְּנִגְדָךְ. זְהוּ שְׂכַתוֹב (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִזְרְדוֹת
מָוֶת, וְכָתוּב (קהלת ז) וּמוֹצָא אֲנִי מִרַ מִמָּוֶת
אֶת הָאִשָּׁה. וְדָאִי שְׁנַדְבַק בְּמָקוֹם הַמָּוֶת
וְעוֹב מָקוֹם הַחַיִּים. מִשּׁוּם כֶּךָ נִגְזֵר עָלָיו
וְעַל כָּל הָעוֹלָם מוֹת.

לְמַטָּה בְּשַׁנּוּיִים רַבִּים, וְעוֹבֵי אֶת הָאֵילָן
הַיְחִידִי הַעֲלִיּוֹן מִכָּל הָאֵילָנוֹת. זְהוּ
שְׂכַתוֹב (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְדָאִי שְׁאֵז הַתְּהַפֵּךְ לְבָם בְּאוֹתוֹ הַצַּד
מִפּוֹשׁ, לְפַעְמִים לְטוֹב לְפַעְמִים לְרַע,
לְפַעְמִים לְרַחֲמִים לְפַעְמִים לְדִין. בְּדָבָר
הַזֶּה נִדְבְּקוּ בּוֹ וְדָאִי, בְּקִשְׁוֹ חֲשִׁבֹנוֹת
רַבִּים וְנִדְבְּקוּ בְּהֵם.

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָדָם, עוֹבְתָּ